

७. वित्तीय विवरणमा संशोधन

यस कार्यालयमा हिसाब भिडान सम्पन्न भई सकेपश्चात् आर्थिक विवरणहरू संशोधन गर्नु परेमा यस कार्यालयको लिखित सहमति लिई मात्र गर्नुपर्नेछ ।

८. शुद्धताको स्वघोषणा

जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण पेश गर्दा अनुसूची- १ मा रहेको शुद्धताको स्वघोषणा ढाँचामा दस्तखत गरी पेस गर्नुपर्नेछ । वित्तीय विवरण पेश पश्चात् र वित्तीय विवरणमा प्रमाणित आर्थिक विवरण/लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण तथा सूचना प्रणालीमा रहेको तथ्य/विवरणमा भिन्नता भएको पाइएमा वा यस्तै प्रकृतिको कुनै गम्भीर त्रुटी भएको पाइएमा आर्थिक विवरण/प्रतिवेदनमा संलग्न कर्मचारी जिम्मेवार हुनुपर्नेछ ।

९. आर्थिक विवरण प्रमाणितगर्दा ध्यान दिनुपर्ने विषय

(क) विनियोजन

- असार मसान्तसम्म जारी भएका र कुनै कारणबश भुक्तानी हुन नसकेका चेक वा बिद्युतीय कोषको भुक्तानी (EFT) रकम नियमावलीको नियम ३३(६) बमोजिम खर्च घटाई कार्यालयको आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्ने ।
- आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्दा अनिवार्यरूपमा CGAS बाट तयार गरिएको आर्थिक विवरण मात्र प्रमाणित गर्ने । म.ले.प.फा.नं. २१३ को ढाँचामा खर्च शीर्षक र स्रोत खुल्ने गरी बजेट उपशीर्षक अनुसारको आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्ने । साथै लेखापरीक्षण गर्ने प्रयोजनको लागि क्रियाकलापहरूमा आधारित (Activities Based) आर्थिक विवरण समेत कार्यालयहरूबाट प्राप्त गर्ने,
- आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्दा आर्थिक विवरणहरू संशोधन नहुने गरी प्रमाणित गर्ने । विशेष कारणबश एक पटक प्रमाणित गरेको आर्थिक विवरण फरक परेमा प्रथम संशोधन, दोस्रो संशोधन उल्लेख गरी कारण र मिति समेत खुलाई पुनः प्रमाणित गर्ने र सबै निकायहरूमा सोही अनुसारको संशोधित विवरण पठाउने । तर यस कार्यालयमा वित्तीय विवरण पेस गरेपश्चात् यस कार्यालयको अनुमति लिएर मात्र आर्थिक विवरण संशोधन गर्ने ।
- कार्यालयद्वारा तयार गरी पेस भएका आर्थिक विवरण प्रमाणित गर्दा TSA प्रणालीको खर्च तथा निकासा विवरणसँग शीर्षकगत तथा स्रोतगत रूपमा र वार्षिक बजेट खर्च र निकासा विवरण भिडे नभिडेको एकीन गरी प्रमाणित गर्ने ।
- बजेटमा समावेश भएको सोझै भुक्तानी र वस्तुगत सहायताका खर्चका विवरणहरू CGAS मार्फत भुक्तानी आदेश प्राप्त गरी TSA प्रणालीमा खर्च जनाउने । अखित्यारी प्राप्त भएको तर

११. सम्पत्ति तथा दायित्व सम्बन्धी

- कार्यालयगत सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण (म.ले.प.फा.नं. ४१३) सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली PAMSV2 बाट निकालिएको प्रमाणित प्रति प्रास गरी रुजु गर्ने ।
- सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली PAMSV2 मा रहेको सरकारी घर जग्गाको लगत एकीन गर्ने ।
- जिन्सी निरीक्षण कार्य भए नभएको परीक्षण गर्ने (जिन्सी निरीक्षण प्रतेवेदन म.ले.प.फा.नं. ४११) कार्य सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली PAMSV2 बाटै तयार भएको एकीन गर्ने ।

१२. संघ सरकार अन्तर्गत

- अन्तर सरकारी अछितयारी तर्फको निकासा तथा खर्चको प्रमाणित आर्थिक विवरण जिल्लास्थित अन्य कार्यालयहरू सरह प्रमाणित गर्ने ।

१३. स्थानीय तह

क) वित्तीय हस्तान्तरण

- विनियोजन ऐन, २०८१ बमोजिम सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदानको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहले सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालय मार्फत आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को असार मसान्तभित्र प्रदेश संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोले फिर्ता दाखिला भए नभएको एकीन गर्ने ।
- वित्तीय हस्तान्तरण, खर्च र फिर्ताको विवरण जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरणमा उल्लेख गर्ने ।
- सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय समेतको समन्वयमा स्थानीय तहबाट एकीकृत वित्तीय विवरणको प्रमाणित प्रति (म.ले.प.फा.नं. २७०, लेखा नीति, टिप्पणीहरू, अनुसूचीहरू सहित) जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरणको अनुसूचीमा समावेश गर्ने ।

दामोदर स्वत्री
प्रदेश लेसा नियन्त्रक

[जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरणको ढाँचा]

प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय
प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालय

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

जिल्लागत एकीकृत वार्षिक वित्तीय विवरण

आ.ब. २०८१/८२ को

प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालय,

२०८२ भाद्र

भूमिका

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ७५ को उपनियम (१) मा प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयले जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गरी सोको प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको दुई महिनाभित्र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेकोले सोही व्यवस्था बमोजिम तहाँ कार्यालयमा पेश गर्न यो जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण तयार गरिएको छ। प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व सम्बन्धी ऐन, २०७८ तथा प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ मा भएको कानूनी व्यवस्था, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले वित्तीय विवरण तयारी सम्बन्धमा दिएको निर्देशन समेतका आधारमा यो विवरण तयार गरिएको छ। यो विवरण तयार गर्दा FMIS, TSA, SuTRA, PAMSV2, RMIS प्रणालीबाट तयार गरिएका विवरण र प्रतिवेदनलाई आधार लिईएको छ।

(भूमिकामा आवश्यकता अनुसार थप गर्ने)

विषय सूची

शुद्धताको स्वघोषणा

१. जिल्लाको संक्षिप्त जानकारी
२. जिल्लाको वित्तीय अवस्थाको संक्षिप्त जानकारी
 - २.१ विनियोजित बजेट र खर्चको अवस्था
 - २.२ राजस्व संकलन
 - २.३ धरौटी
 - २.४ कार्यसंचालन कोष
 - २.५ अन्य कोष
 - २.६ सम्पति तथा जिन्सी मालसामान व्यवस्थापन
 - २.७ भुक्तानी दिन बाँकी
 - २.८ पेस्की
 - २.९ स्थानीय तहको वित्तीय हस्तान्तरण र फिर्ताको विवरण
 - २.१० स्थानीय तहको राजस्व बाँडफाँटको विवरण
३. तलवी प्रतिवेदन
४. कार्यसंचालनको क्रममा देखिएका समस्या र समाधानको उपाय
५. अनुसूचीहरू

- खर्चको विवरण (जिल्ला/बजेट उप शिर्षक/कार्यालय) (FMIS को प्रतिवेदन नं. २०५२)
 - कार्यालयगत राजस्व संकलनको वार्षिक विवरण(FMIS को प्रतिवेदन नं. ३०२७)
 - शीर्षकगत राजस्व संकलनको वार्षिक विवरण(FMIS को प्रतिवेदन नं. ३०२५)
 - धरौटीको वार्षिक विवरण(FMIS को प्रतिवेदन नं. (४९०४ र ५००८)
 - कार्यसंचालन कोषको वार्षिक विवरण (FMIS को प्रतिवेदन नं ४२०४ र ५००९)
 - अन्य कोषहरूको वार्षिक विवरण (FMIS को प्रतिवेदन नं ४५०३)
 - आन्तरिक लेखापरीक्षणको जिल्लागत एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन(FMIS को प्रतिवेदन नं. ४४०८)
 - भुक्तानी दिन बाँकीको विवरण(FMIS को प्रतिवेदन नं. ४५०५)
 - पेस्की बाँकीको विवरण(FMIS को प्रतिवेदन नं. ४५०७)
 - सम्पत्तिको वार्षिक विवरण (PAMSV2 को प्रतिवेदन नं. ६१०७)
 - विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कार्यसंचालन कोष तथा अन्य कोष बैंक स्टेटमेन्ट (सका)
 - सेस्ता अनुसार र बैंक अनुसार मौज्दात रकम फरक भएको अवस्थामा प्रत्येक खाताको बैंक समायोजन विवरण
 - हिसाव भिडानको क्रममा कुनै कैफियत उल्लेख गरी हिसाव भिडान गरिएकोमा त्यसको प्रमाण
६. स्थानीय तहको म.ले.प.फा.नं. २७० बमोजिमको प्रतिवेदन।

३३३४२	मनोरन्जन कर						
३३३४३	विज्ञापन कर						
३३३६६	दहतर बहतर शुल्क						
	जम्मा						

३. तलवी प्रतिवेदन

[प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयले तलवी पारित गर्नुपर्ने संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कार्यालय संख्या, तलवी प्रतिवेदन पारित गरिएका कार्यालय संख्या, तलवी प्रतिवेदन पारित गर्न देखा परेका समस्याहरू लगायतका विषयहरू उल्लेख गर्ने]

४. कार्यसंचालनको क्रममा देखिएका समस्या र समाधानको उपाय

[प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयले कार्यसम्पादनको क्रममा भुक्तानी निकासा, लेखा परीक्षण, प्रणाली लगायतका विषयमा देखिएका समस्या र समाधानको लागि चालिनर्ने कदम उल्लेख गर्ने]

नोट

[शुद्धताको स्वधोषणा बाहेकाका अन्य विषयहरू नमुनाको रूपमा उल्लेख गरिएका हुन। विवरणलाई थप विस्तृतीकरण र परिस्कृत बनाउन सकिनेछ]

[यस पछि विषय सूचीमा उल्लेख भए बमोजिमा अनुसूचीहरू क्रमशः राख्दै जाने]

अनुसूची-२

हिसाब भिडान तथा जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण पे गर्ने अन्तिम मिति

- क. Financial Management Information System (FMIS) मा हिसाब भिडान सम्पन्न गर्नुपर्ने अन्तिम मिति २०८२ भाद्र ३० गते सम्म हुनेछ।
- ख. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम ७५ को उपनियम (३) बमोजिम कार्यालयबाट प्राप्त विवरणहरुका वार्षिक बजेट, रकमान्तर, निकाशा, खर्च, बाँकी रकम, राजध, धरौटी र अन्य कोषका स्रेस्ता रुजु गर्ने कार्य मिति २०८२ असोज १५ गतेभित्र सम्पन्न गरी सक्नु पर्नेछ। उक्त मितिमा FMIS, TSA, SuTRA, CGAS लगायतका प्रणालीहरु लक गरिनेछ।
- ग. अनुसूची १ बमोजिमको जिल्लागत एकीकृत वित्तीय विवरण यस कार्यालयमा पेश गर्ने अन्तिम मिति २०८२ आश्विन २२ गते सम्म हुनेछ।

अनुसूची:-३

कार्यसंचालन कोष तथा अन्य कोषको आय व्याय विवरण

सि.नं.	जिल्ला	खाताको प्रकार	कार्यालयको नाम/कोड	गत वर्षको आय(अ.ल्या.)	यस वर्षको आय	जम्मा आय	खर्च/ फिर्ता खर्च/ ट्रान्सफर	स्रेस्ता अनुसारको बाँकी	बैंक मौज्दात	स्रेस्ता र बैंक मौज्दात बिच फरक	बैंक खाता नं.	कैफियत
१.												
२.												

dy.
दामोदर स्त्री
प्रदेश लेसा नियन्त्रक

अनुसूची-४

आन्तरिक लेखापरीक्षणको जिल्लागत एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

परिच्छेद-१

लेखापरीक्षणको उद्देश्य, क्षेत्र तथा विधिहरू

१. परिचय

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को दफा ३५ मा प्रदेश सरकारका प्रत्येक कार्यालयको कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा सो कार्यालयले तोकेको प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयबाट हुने व्यवस्था रहेको छ । यसका साथै प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७९ को नियम द३ मा प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रको कार्यालयको आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोको वार्षिक प्रतिवेदन भदौ मसान्त भित्र प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था भए अनुरूप यो प्रतिवेदन तयार गरी पेस गरिएको छ ।

यस प्रतिवेदनमा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रदेश सरकारका सबै कार्यालय, प्रदेश सरकारबाट संघ तथा स्थानीय तहलाई प्रदान गरिएको अछितयारी अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू र स्थानीय तहको अनुरोधमा गरिएको आन्तरिक लेखापरीक्षणको व्यहोरा समावेश गरिएको छ ।

आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न.....सकिने

२. लेखापरीक्षणको उद्देश्य

कार्यसम्पादनको क्रममा प्रचलित कानूनको परिपालना गरी आर्थिक कारोबार सञ्चालन गरे नगरेको एंव आर्थिक कारोबारको लेखाङ्कन परीक्षण गरी कैफियत देखिएका विषयमा आवश्यक सुझाव सहितको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु लेखापरीक्षणको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यसका साथै लेखापरीक्षणको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ:-

- (क) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा गरे नगरेको,
- (ख) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमन भए नभएको,
- (ग) नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको लेखा निर्देशिका, लेखा ढाँचा तथा मानदण्ड अनुसार लेखा राखे नराखेको,
- (घ) कार्यसम्पादनको क्रममा परिचालन भएको स्रोतको नतिजामूलक उपयोग भए नभएको,

- (ग) लेखापरीक्षण गर्दा प्रक्रियामूलक र नतिजामूलक दुबै प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने प्रयास गरिएको भए तापनि लेखापरीक्षणको लागि उपलब्ध स्रोत साधन, समयको सीमा, लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न जनशक्तिको ज्ञान, सीप र अनुभवको सीमितताजस्ता कारणले गर्दा लेखापरीक्षण प्रक्रियामूलक र कानूनको परिपालनामा नै बढी केन्द्रित रहेको छ।
- (घ) लेखापरीक्षणमा प्रचलित कानूनमा उल्लिखित लेखापरीक्षणका क्षेत्र तथा आधारलाई समेट्ने प्रयास गरिएको छ। यद्यपि लेखापरीक्षणका समग्र पक्ष, क्षेत्र तथा आधारलाई समेट्न सकिएको छैन।
- (ङ) लेखापरीक्षण सार्वजनिक कोषको प्रयोग गरी भएको आर्थिक कारोबारमा मात्र केन्द्रित रहेको छ।
- (च) लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गर्दा असल मनसाय राखेर गरिएको छ। यसरी असल मनसायका साथ गरेको परीक्षणबाट कुनै कारोबार छुट हुन गएमा वा त्रुटि हुन पुगेमा त्यस्तो कार्यलाई सोही दृष्टिकोणबाट हेरिनु उपयुक्त हुन्छ।
- (छ) लेखापरीक्षण नगरिएका क्षेत्र भए उल्लेख गर्ने
(.....आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सकिने)

६. लेखापरीक्षण गरिएका स्रेस्ता

लेखापरीक्षण गर्दा देहायका स्रेस्ता परीक्षण गरिएको छ:-

- (क) गोक्षारा भौचर, बैंक नगदी किताब, बजेट सिट, पेस्की खाता, खर्चका फाँटवारी तथा आर्थिक विवरण,
- (ख) सार्वजनिक निर्माणतर्फ मूल्याङ्कन समितिको निर्णय तथा प्रतिवेदन, ठेका सम्बन्धी विवरण तथा लगत, बैंड जमानत अभिलेख खाता, नापी किताब, ठेका सम्बन्धी बिल लगायत अन्य निर्माण सम्बन्धी म.ले.प.फारम,
- (ग) राजस्वतर्फ नगदी रसिद, नियन्त्रण खाता, दैनिक टिपोट लगायतका राजस्व सम्बन्धी अन्य म.ले.प.फारम,
- (घ) धरौटीतर्फ गोक्षारा धरौटी खाता, व्यक्तिगत धरौटी खाता तथा धरौटीसँग सम्बन्धित अन्य म.ले.प.फारम,
- (ङ) कार्यसंचालन कोषतर्फ कोषको विवरण,
- (च) जिन्सी श्रेस्ता तर्फ माग फारम, खरिद आदेश, दाखिला प्रतिवेदन र खर्च भएर जाने तथा नजाने जिन्सी रजिस्टर, अन्य सहायक खाता
(.....उल्लेखित स्रेस्ता मध्ये कुन कुन स्रेस्ताहरू हेरी लेखापरीक्षण गरिएको हो सो मात्र उल्लेख गर्ने)

दामोदर खन्नी
प्रदेश लेसा नियन्त्रक

परिच्छेद-२

लेखापरीक्षण गरिएको निकाय र आर्थिक कारोबारको अवस्था

१. लेखापरीक्षण गरिएको निकाय

क्र.सं.	निकाय/कार्यालय	कुल कार्यालय संख्या	लेखापरीक्षण गरिएको कार्यालय संख्या	लेखापरीक्षण गरिएको रकम
१.	प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालय			
२.	प्रदेश सरकारबाट प्रदान गरिएको अन्तर सरकारी अछितयारी (संघ)			
३.	प्रदेश सरकारबाट प्रदान गरिएको अन्तर सरकारी अछितयारी (स्थानीय तह)			
४.	स्थानीय तह (स्थानीय तहको अनुरोधमा गरिएको लेखापरीक्षण)			
५.	अन्य कुनै भए उल्लेख गर्ने			
	जम्मा			

नोट: संख्यामा लेखापरीक्षण गरिएको कार्यालयको संख्या र रकममा विनियोजन, राजश्व धरौटी र कार्य
सञ्चालन कोष तथा विविध कारोबारको सबै रकम जोडी एकमुष्ट उल्लेख गर्ने ।

दामोदर खत्री
प्रदेश लेसा मिनिस्टर

